

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Tömörüljünk.

Tompa Mihály a gólyáról azt mondja:

„Te boldogabb vagy mint mi jó madár.

Neked két hazát adott végzeted; Nekünk csak egy volt! az is elveszett.”

Igen, elveszett. A magyar fogja botját és üres tarisznyáját, megcsókolja ezt a magyar vér áztatta áldott földet és sirva megy Romániába, Szlavóniába, Németországba, vagy messze a tengeren túlra — Amerikába.

Megy, mert e hazában nem érzi magát otthon; megy, mert helyet kell csinálnia a Jakabok galíciai és oroszországi munkatestvéreinek.

Kulturemberek vagyunk. Telephon és telegraph áll rendelkezésünkre. Beszélhetünk a művelt Nyugattal és távol Kelettel: közvetlen érintkezhetünk a pájeszos Galiciával és pogromos Oroszországgal. S mikor a magyar kiteszi lábát szülőföldjéről — szól a csengő. Egy magyar hagyja el a hazát s két kazár jön a helyére.

A kazár letelepszik Máramarosban, Ugocsában, Beregben vagy Ungban. Itt ősmagyarra lesz s aztán az ország szive felé indul — elfoglalni azt a földet, melyet a magyar oly könnyelmű, ostoba módon átenged.

Van városi és falusi zsidóság. Ha azt mondjuk, hogy a városi, ugynevezett intelligens zsidóság a ravaszabb, abból nem következik, hogy a falusi zsidó nem az. Ep oly ravasz az a maga kis körében, mint az intelligens zsidó. A falusi zsidó népünk anyagi erejét szívja föl s a kultur-kazár a kazár irógerek meg erkölcsileg is károsít: levétközteti rólunk nemzeti és keresztény jellegünket.

Igazolásul, hogy anyagi erőnket valóban fölszívták, hivatkozunk arra, hogy az ország egy tized részén, 5,970,000 hold földön ők aratnak.

Tudósaik és lapjaik hivalkodnak nemzetköziségökkel és becsmériik nemzeti öntudatunkat.

Nap-nap után gunyolják 420 millió ember vallási meggyőződését. Mint a kutyák marják és formátlan orruk alatt tátongó szájukkal becsmériik az igaz, a szent kereszténységet.

Fölvetek még valamit! Eszébe jutott-e volna keresztény magyar embernek az igazságtalan sztrájk? Azt mondom — nem. Hajlamainál fogva

sokkal becsületesebb, semhogy erre vállalkozott volna.

Es a szociáldemokrata Jakabok ezt a kétélű fegyvert, mely a támadottat és támadót egyaránt sebzi — ezt nyomták a keresztény munkásság markába a munkaadókkal szemben: hadd pusztítsák egymást a gójok.

Mi is elismerjük a sztrájk jogosultságát, programmunk egyik pontját képezi, de nem a Jakab-sztrájkot, mely inkább a revolverzés jellegével bír.

Az a kérdés, tartozunk-e mi ölbe tett kézzel nézni, miként törnek föld, hatalom és polc után? Tartozunk-e eltűrni azt, hogy megvetvén lábukat, innen akarják a kétezer éves keresztény kultúrát sarkaiból kiemelni? Senki tőlünk ezt nem kívánhatja.

Mindenkinek meg van a természet adta joga az önvédelemre. A keresztény társadalomnak is nemcsak szabad, de kell a jogával élnie. Utótt a tizenkettedik óra. Ma még segíthetünk egymáson. Ha késlekedünk, elvesztjük esetleg még azt a talajt is, melyen ma állunk.

Tömörüljünk. Kövessük bölcs vezéreink jóindulatu fölhívását. Lépjünk a „Népszövetség“ tagjainak sorába. Csekélyke koronával nagyott fog létesíteni. Ha mi keresztények egymás mellé állunk, egymást támogatjuk, fölragyog még itt is minden jóra való ember boldogságának napja.

Csata.

A keresztény szociálmusz Zentán.

— Saját tudósítónktól. —

Zenta-felsőhegyen a keresztény szociálista egyesület megalakulását megelőző értekezlet volt. Örömmel jelenthetem, hogy a zenta-felsőhegyi gazdák és munkások valamennyien örömmel fogadják a kereszt jelében történő szociális szervezkedést.

Az értekezletet Takács Simon, szabadkai elvtársunk nyitotta meg. A vallásról beszélt főleg s a nagyszámmal megjelent közönség mindvégig figyelemmel hallgatta a magasatos hitről adott felvilágosításokat.

A következő szónok Román Nándor volt, aki a keresztény szociálmusz alapelveinek lelkes és alapos fejtegetése után az alapszabályokat olvasta föl, melyeket az egybegyűlték lelkesedéssel elfogadtak. Elhatározták, hogy már a közeli napokban megtartják a végleges megalakulást.

A keresztény szociálmusz Zentán is feltartóztatlanul halad diadalmas hódító útján a kaftános Jakabok fogesikorgató diuhének és gyalázkodásainak dacára is.

Zenta, köszönet a lelkes, őszinte agitációnak, nem sokára egészen a keresztény szociálmusz lesz.

Nem államosít.

Van még község, amely belátja, minő ósiási fontossága van annak, ha iskoláit nem államosítja. Akadt egy-kettő már, s akadni fog még több. Most Nemesnádudvar képviselőtestületének helyes, korrekt fölfogásáról írja tudósítónk a következőket:

„Nemesnádudvar képviselőtestülete a február hó 21-én tartott ülésén tárgyalta a helyi róm. kath. népiskolai tanítók fizetésének rendezését. Egyhangu határozattal kimondta a képviselőtestület, hogy államsegélyt nem vesz igénybe, hanem a község fogja a tanítók alapfizetését, lakbérét és korpótlékát a törvény szerint rendezni és a két előbbi 1908. január 1-től folyósítani.

A tárgyalás során Spielvogel József kántortanító, virilis tag heves vitát provokált azáltal, hogy a nőtlen tanító lakbérét a törvényesnek felében kívánta rendeztetni.

Fillinger Miklós plébános ellenindítványára a képviselőtestület az indítványt elvetette és az indítványozót indítványával a törvény-utasítása szerint a helyi iskolai hatósághoz utasította. Ezek után a képviselőtestület 1909. szeptember 1-re egy új osztály építését és egy új állás szervezésének terheit vállalta még magára.

Igy tehát a község katolikus iskolájának jellege biztosítva van.

Szabó Zoltán,
néptanító.

Vásárnap nem vásárnap.

Temerin, február 24.

Tegnap, vásárnap kezdődött meg a vásár. Nem is vásárnap volt ez, hanem vásárnap, mintha bizony a vásárt nem tehetnék másnapra.

Elnéztem, hogy a hiszékeny emberekre milyen semmit nem érő portékát sóztak rá, hogyan csapták be őket. Es kik? Ezt fölösleges is megírni; hát a Jakabok.

Es ezt a csalást, hogy úgy mondjam rablást, épen vásárnap, épen a szentmise alatt követik el. Ha már vásárnap lennie kell, pedig kell lennie, hát tegyék másnapra. Ha zsidó ünnepre esik a vásár, a zsidók még azt is kieszközik, hogy tegyék másnapra. Hát a keresztények is kivihetnék, hogy a vásári csalásokkal ne épen a vásárnapot szentségtelenítsék meg.

A vármegye gondolkodhatnék e fölött, s megtehetné, hogy a vásárnap más napra leendő helyezéssel megakadályozná, hogy a legnagyobb istentelenségeket ne vásárnap kövessék el.

Meg jó lenne másra is gondolni. A szenzalokat ellenőrizni kellene, mert bizony ezek sok kárt okoznak hamisságukkal a vevőknek is meg az eladónak is.

H. I.
földműves.

Ezen néhány őszinte, komoly jelentőségű szóhoz a magunk részéről is fűzünk valamit. Bácsvármegye a vásároknak vásárnapról leendő elhelyezésével csak követné a megkezdett jó példát, beilleszkednék az

általánosan uralkodni kezdő keresztény erkölcsi felfogásba.

Zalavármegye derék alispánja már az egész vármegye területén leszerelte a vásárnapi vásárokat. Más vármegyékben is buzgón törekednek erre. Talán Bácsvármegyének nem kellene az utolsónak lennie.

Letartóztatott bankdirektor.

A Bácskai Hitelbank felszámolásáról már régebben megemlékeztünk. A bukástól megmentették a szabadkai pénztézetek. De ennek dacára is sok gazdag, becsületes gazda vagyont terhelték meg százezrekkel néhány Jakab lelketlen pénzmanipulációja következtében. De hát mit törődtek ezzel a kazárok. A goj tönkre mehet. A Kardosok esete ismétlődött meg Szabadkán.

A rendőrségen már vagy egy hónapja hallgatják ki a bank igazgatóit, tisztviselőit. De a vizsgálat miatt a rendőrség mindent titokban tartott.

A városban még a vizsgálat folyamata alatt suttogtak csalásról és sok mindenről. Megvádoltak mindenkit. Ezekre a vádakra azután az ítézet ügyésze, Buchwald Lázár dr. feljelentette a rendőrségnél Füredi Jákó (recte Jakab) igazgatót hűlen pénzkezelés miatt.

A nyomozást most a rendőrség ezen irányban is kiterjesztette s tegnap Füredi Jákó (recte Jakab) igazgató urat, aki itt néhány év alatt vagyont szerzett, hangadó szerepet vitt, még képviselőnek is fellépett a kazárok között, szépségesen letartóztatta.

A Jakab igazgató ur ül ugyan, bajba kerül még néhány Jakab, de a megkárosított keresztény gazdák azért csak sirathatják a vagyonukat.

A család története.

A Bácskai Hitelbank 1905. augusztusban alakult át részvénytársasággá és aug. 7-én Füredi Jakabot, aki eddig budapesti pénztézeti tisztviselő volt, megválasztották vezérigazgató urnak.

Százezer korona részvénytőkével alakult meg, melyről azt hirdették, hogy már be van fizetve. Így ezután öt hónap múlva a részvénytőkét 200.000, majd 1906. július havában 500.000 koronára emelték, nagy garral hirdetve, hogy a részvénytőke mind befolyt. Pedig, amint megállapítható, mindössze csak 300.000 korona folyt be.

A többi elkönyvelték különféle címen; mint több részvényes, részvény tulajdonosok, részvény csoport.

A gründolások sem maradhettek el. Szabadkán is, a megyében is több iparvállalatot alapítottak: vattagyár, paplangyár, papucsgyár, kötélgyár, munkásöltöny gyár és ki tudná megmondani, még milyen gyár. Topolyán fiókpénztézetet nyitottak. Bajmokon részvénytársasággá alakították át a Szorg-féle malmot. Persze ezen alapított iparvállalatok pénze mind ide folyt be, de ők csak folyószámlára kaptak pénzt a szükségleteknek megfelelően. Ezeknek a gründolásoknak a vezetői, a részvényesei Füredi Jakab, Kunetz Kálmán és Hahn Lajos urak voltak. Persze egyikök sem goj.

A pénzkrisis ideje.

Elzalogosított vászon.

Bekövetkezett a pénzkrisis ideje. Megszorultak a Jakabok. Most tehát manipulálni kellett. Felutaztak Bécsbe Füredi és Kunetz urnak, vettek 40.000 korona értékű vásznat, s elzalogosították 10.000 koronáért. Lett pénz.

Persze mi volt ez a 10.000 korona a tenger sima tükréhez képest. Egy csepp. Kellott tehát más forrásokról gondolkodni. De hát nem hiába Jakab a Jakab.

A betéti könyvek.

Grüner Andor urral (nem tudjuk mit tesz héberül Andor) Füredi Jakab ur egy 15 és 22 ezer koronás betéti könyvet állított ki, persze a betét a levegőben volt csak meg, s ezeket elküldötte Nagyváradra Haasz urhoz, hogy értékesítse.

Haasz ur azonban gondolt merészet és nagyot. Az egyiket, a 15.000 koronás könyvet visszaküldte, a másikkal kifizette 10.000 koronás adosságát és átvitorlázott Amerikába.

A rokonok részesítése.

Persze a rokonokról sem volt szabad megfeledkezni. A rokonok címén 140.000 korona folyószámlát nyitottak, sőt mi több, Füredi Jákó öt éves fia részére is 6000 korona van elkönyvelve.

Hát így bizony könnyű pénzre szert tenni.

További eljárások.

Ugy értesülünk, hogy Grüner Andor, Kunetz Kálmán és Hahn Lajos ellen is megindítják a vizsgálati eljárást.

Országgyűlés. A mai ülésen folytatták a házszabályrevízió tárgyalását.

Az indiszkrét bíró. Aradról táviratozák: Tavaly nyáron a belügyminiszter vizsgálatot indított az aradi szociáldemokrata párt ellen. A vizsgálatot Bedő Arpád közvéleményi bírót bízták meg, ki a hírlapíróknak elárulta a vizsgálat adatait és hogy a rendőrség mulasztása folytán Klopstein szociálista párttitkár kibujt a büntetés alól, pedig királyvilkosságra bujtogatott. Bedő Arpád emiatt felfüggesztették. A városi fegyelmi bizottság gróf Károlyi Gyula főispán elnöklésével tartott mai ülésén fölmentette Bedőt a vád alól.

KRÉCSI A. NÁNDOR

könyvkereskedése.

Telefonszám 283.

Ajánlja dusan felszerelt állandó újdonsági könyvraktárát, u. m.: Ifjúsági iratok, diszmunkák, saját kiadású imakönyveit, amely tetszés szerinti kötésekben készülnek.

Továbbá nagy választék rajz- és írószerekben.

Egyben felhívom a n. ó. közönség szíves figyelmét díszkönyvkötészetemre, ahol a legmodernebb és legcsinosabb munkák készülnek legszolidabb árák mellett.

H I R E K.

Tájékoztató.

Február 26. A szabadkai szállodások, vendéglősök, kávéháztulajdonosok és korcsmárosok együletének bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Február 29. A függetlenség-kör második farsangi táncvigalma a Pest-szálloda összes termeiben.

Március 1. A kath. legényegylet táncvigalma, a kath. legényegylet dísztermében.

Március 1. Takács Téli felolvasása, a kath. legényegyletben d. u. 4 órakor, a kath. sajtórol.

Március 1. A Szent-István temetkezési egyület közgyűlése a Hungária nagytermében d. e. 10 órakor.

Március 2. A szabadkai műpártolók körének felolvasással egybekötött hangversenye a kath. legényegylet dísztermében. Utána táncvigalom.

Március 2. A szabadkai dalegyesület jelmezestélye a Pest-szálloda összes termeiben.

Március 3. Alarcos bál a Pest-szálloda összes termeiben.

Március 8. A katolikus népszövetség ismertetése a két katolikus körben délután.

A városi tisztviselők szabadsága. Manojlovics Vladimir dr., virilis törvényhatósági bizottsági tag, indítványt nyújtott be a 29-iki közgyűlésre a városi szervezési szabályrendeletnek oly irányu megváltoztatására, hogy a városi tisztviselőknek az évenkénti szabadsági időt szabályrendeletilag biztosítsák.

Lipozencsics Lázár dr. iskolaszéki tag, ezen tisztségéről való lemondását beadta a polgármester révén a törvényhatósági bizottságnak.

Az alszámvevő szabadságon. Venczel Lajos városi tiszteletbeli főszámvevő valóságos alszámvevő, megrongált egészségének helyreállítása végett háromhavi szabadságot kért.

Uj keresztény szociális egyesület. A kivatalos lap közli, Barcs és vidéke keresztény szociális egyesületének alapszabályait a magyar királyi belügyminiszter láttamozta.

A szabadkai Dalegyesület 1908. évi március hó 2-án a Pest város szálló összes termeiben Hangversennyel egybekötött jelmez estélyt rendez. Jelmez nem kötelező. Belépti-díj 3 korona, karzatjegy 2 kor. Az alapító és pártoló tagok belépti jegyeiket 1908. március hó 2-án d. u. 6 óráig Decsy Dezső Deák-utcai, Szilberleitner Ferencz Péteri gyógyszerárában és Erdélyi D. és társa Kussuth-utcai nagytöszdjében válthatják meg, a hol egyéb jegyek is kaphatók. Kezdeté este 8 órakor.

Kinevezések. O Császári és Apostoli Királyi Felsője Zombori Jenő ujvidéki kir. járásbírói albírót a nagyikindai, — Gramling Kornél nagybecskereki kir. törvényszéki albírót a zombori kir. ügyészséghez alügyészekké, — Petneház János ujvidéki kir. törvényszéki jegyzőt a kulai kir. járásbírói albírót, — Dr. ifj. Karácson Gyula zombori kir. járásbírói jegyzőt pedig a szabadkai kir. ügyészséghez alügyészség legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Felolvasás a szabad liceumban. A szabad liceumban pénteken délután fél hat órakor Aczél Henrik olvas föl a magyar iparművészet fejlődéséről.

Felülfizetések. A keresztény szociálista öszmunkásság társasvárosáján felülfizettek: Vojnich Zélich Antal 4 kor., Veréb Gyula dr. 3 kor., dr. Szudárevics Ferenc 2 kor., Veisz János Antal 2 kor., Abrasics Mihály 2 kor., Jeszenovics János 2 kor., Molnár Lajos 2 kor., Mészáros Béla 2 kor., Bukvics József 1 kor. 50 fill. Egy ismeretlen 12 kor.

Halálozás. Sulyos csapás érte Antunovics Mátyás kir. közjegyzőt, neje szül. Kovacsics Julia, ma délután két órakor meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Almási Antunovits Mátyás és fia dr. almási Antunovits József s neje született bajsai Vojnich Ilona fájó szívvel, de a jó Isten akaratában megnyugodva jelentik, hogy a legjobb feleség, a forrón szeretett édes anyja és a nagyon kedves anyós almási Antunovits Mátyásné született Kovács Julia folyó hó 25-én délután két órakor életének 76 ik évében a haldoklók szentségének ajtatatos felvétele után az Urban elhunyt. A megboldogult földi maradványai folyó hó 27-én délután három órakor lesznek a gyászházból (I. kör 172.) az ugynevezett bajai temetőben levő családi sírkápolnába örök nyugalomra helyezve. Az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 27-én délelőtt féltíz órakor a Szent-Teréz egyházban fog a jó Istennek bemutatni. Szabadkán, 1908. február 25. Aldás és béke hamvaira.

A szabadkai építő iparosok szövetsége e hó 27-én, csütörtökön délután tartja ez idei rendes öszülését. A vasárnapi egybehívott öszülést megtartani nem lehetett, mert a tagok nem jelentek meg határozatképes számban. Figyelmeztetnek a tagok, hogy a csütörtöki öszülésen megjelennek, tekintet nélkül számukra, végérvényesen határoznak.

Esküvő. Dr. Kozics Zoltán, kiskunhalasi ügyvéd e hó 27-én délelőtt fél 11 órakor vezeti oltárhoz Bosnyák Erzsikét, Bosnyák János és neje Csuhás Mária leányát Bezdánban.

Egy kitüntetettnek ünneplése. Szép rögtönzött, hazafias ünnepélyben volt része folyó hó 23 án Bács község vegyes ajku, de hazafias érzelmű polgárainak. Simunovics N. derék polgártársunknak ezüst érdemkeresztel való kitüntetése s átadása volt a sikerült ünnepély tárgya. Az istentisztelet végeztével községünk színe, java élén az előjárósággal, a községhez diszes tanácskozó termében gyűlt egybe. Bevezetéképen Tripolszky Béla érdemes jegyzőnk magyar nyelven felolvasta a királyi kitüntetést tartalmazó leiratot. A leirat szerint Simunovics N. bácsi lakost ezüst érdemkeresztel tün-tette ki 5 Felsője, mivel saját élete vesélyeztetésével egy hajadont kimentett a Duna hullámaiból. Ezután rövid — az éljenzésektől sűrűn megszakított — beszédben vázolta ezen esemény nemes voltát s községünkre nézve is kiváló jelentőségét. Ugyanezt fő-

tisztelendő Evetovics János plébános urunk akirály éltetésével magyar, Gebauer Elgyógy-szerész ur pedig német nyelven tolmácsol-ták az egybegyűlteknek. Az éljenzések le-csillapultával jegyző urunk a kiténtetettnek mellére tűzte az érdemkeresztet, a közönség pedig ennek éltetése közben lelkes hangu-latban oszlott széjjel. Simunovicsot, mivel sze-gény munkás ember — a község még egy huszoronás arannyal is megjutalmazta.

— **Kiállítás.** Szegeden március hó 25-től 29-ig báró Gerliczy Ferenc és dr. Kelemen Béláné védnöksége alatt az Országos Baromfitenyésztési Szövetség baromfi, galamb és házinyul kiállítást rendez. A helyi érdekeltség Fernbach Károly főispánt a kiállítás diszelnökévé választotta meg.

— **A szövetkezetek.** A földmívelés-ügyi miniszterium folyó évi költségvetésében egymilliószázkilencvenöt ezer korona van felvéve különböző címeken a földmívelő nép szövetkezeteinek támogatására. A rendes költségvetésnek ezek a tételei kerekén két-száz ezer koronával gyarapodtak a múlt év-hez képest. E tételek legnevezetesebbjeiül említhetjük a gazdasági irányú, különösen pedig fogyasztási, termelési és értékesítési szövetkezetek és vállalatok támogatására, valamint a gyümölcsfeldolgozás fejlesztésére szánt 161.000 koronát és a munkásügyi költségek között szereplő ötszáz ezer koronát, a mely a községi munkás segélyalpok, segély-egyletek, szövetkezetek és egyéb efafta egy-letek létesítésének előmozdítására és támo-gatására is szolgál. A hegyvidéki szövetke-zetekre külön van huszonnégyezer korona előirányozva, az erdőlérségi akció területén létesülő szövetkezetekre pedig hatvan ezer korona. Ezek az összegeken kívül a be-ruházási törvény által az országos közgaz-dasági alaphoz biztosított tizenkét millió ko-ronából támogatást kap tizenöt községi, ille-tőleg szövetkezetikenderáztató, százhuszonöt-ezer koronát kapnak a tejszövetkezetek és megfelelő segítséget kapnak a pinceszövet-kezetek termelő és értékesítő, valamint gőz-ke szövetkezetek.

— **Korai menydörgés.** Horgosi leve-lezőnk jelenti, hogy Horgostól északnyugati irányban hatalmas menydörgés reszkettette meg a levegőt, mely csakhamar sűrű fekete felhőket tornyosított Horgos fölé. Valóságos nyári idő következett ezután jégesővel és hirtelen olvadással, úgy hogy hétfő délutánra a méter magas hóból alig maradt hirmondó. Azt mondják a régiek, hogy ezt a napot jó megjegyezni és minden kerti veteményt a hét azon a napján elvetni, melyen a dörgés történt. Az egyszer azonban nem követhet-jük az öregek tanácsát, mert a dörgés va-sárnap volt.

— **Megkerült vásári betörő.** Megir-tuk, hogy Földes Samu vásári bódéjába be-törtök, s a károsult vallomása szerint 5-600 korona értékű férfi és gyermek ruhát el-loptak. A rendőrség már ma elfogta a betö-rőt. Ez Jager Béla, szentházomságelőtti „állnok”, aki azonban most, köszönheti rendőrségünk ügyességének, „ülök” lesz. A betörő töredelmese vall, de vallomásá-ból kitűnik az is, hogy az 5-600 korona értékű eltűnt ruhából csak két nadrág igaz.

— **Öngyilkos miniszteri számel-lenőr.** Bazarát Jenő 36 éves pénzügyimi-niszteri számel-lenőr ma hajnalban a Sashegy-dűlőn a Feldhoffer-villában levő lakásán öngyilkossá lett és meghalt. Bazarát nős ember volt, aki feleségével a legjobb egyet-értésben élt, anyagi gondok nem bántották, beteg nem volt és saját felesége sem tudja okát adni az öngyilkosságnak. Sze-rinte csakis pillanatnyi elmezavarban követ-hette el végzetes tettét.

— **Országos gyűlés az adóreform megvitatására.** Holnapután szerdán délelőtt 10 órakor kezd meg tanácskozásait az Uj-városház közgyűlési termében az az orszá-gos gyűlés, melyet Bárcy István polgármes-ter hívott össze az adóreformnak a városok érdekeinek szempontjából való megvitatására. A meghívottak közül eddig a következők jelentették be megjelenésüket: A törvény-hatósági joggal felruházott városok közül: Arad, Debrecen, Győr, Hódmezővásárhely.

Kassa, Komárom, Nagyvárad, Pancsova, Po-zsony, Selmec- és Belsőbánya, Sopron, Sza-badka, Szatmárnémeti, Szeged, Székesfe-hérvár, Temesvár, Versec, Zombor, Miskolc. A rendezett tanácsú városok közül: Beszterce-és Breznóbánya, Dobsina, Eger, Esztergom, Felsőbánya, Gyulafehérvár, Hátszeg, Jászbe-rény, Karánsebes, Kiskunfélegyháza, Kismar-ton, Kisujszállás, Kőszeg, Ludas, Máramaros-sziget, Nagybecskerek, Nagykanizsa, Nagy-károly, Nagykőrös, Nagyroce, Nyitra, Pápa, Rimaszombat, Szentés, Szolnok, Ujpest, Zala-egerszeg, Zenta, Nagybánya, Brassó bejelen-tette, hogy képviselőt nem küld, de a hatá-rozatokhoz hozzájárul. Az értekezletre kép-viselőket küldenek a következő kereskedelmi és iparkamarák: A győri, kassai, miskolci, nagyvárad, pozsonyi és szegedi kamarák. A meghívott egyesületek közül jelentkeztek: a Budapesti Keresk. Testület, a Magyar Gyár-iparosok Országos Szövetsége Magyar Keresk. Csarnok, Országos Ipartestület, Fővárosi Keresk. Egyesülete, Budapesti Ugyvédi Kamara.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Vegy egy üveg Illés-féle törvényesen védett **utifü kivonatot**, amely a legbiztosabb szer kö-högés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmaka-osabb eseteknél is. Az Illés-féle **utikivonattól** három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Híla és köszönőiratok az egész országból. — **Ára üve-genként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **ILLÉS ANTAL** vörös kereszt gyógytárában Szabadkán, Fővös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltetnek. 185-55

SZINHÁZ.

Gasparone.

A kellemetlen időjárás sokakat vissza-tartott az operette másik előadásáról. Pe-dig a szereplők talán még nagyobb kedvvel játszottak, mint az első alkalommal s a rendezőség is több gondot fordított ma az előadásra. Ruzsinszki, Aradi, Szigeti, Kozma és Bogyó sok tapsot kapott B. Szabóval együtt, kinek hatalmas babérkoszorút adtak át művészetéért rajongó tisztelői.

Műsor:

Szerda: Tündérszerelem.
Csütörtök: Gyurkovics leányok.
Péntek: Gül Baba (més. helyárak.)
Szombat: Császár katonái először.
Vasárnap: d. u. Piros bugyelláris, este Császár katonái.

Szerencsés

összetétele és a felhasznált borok gondos megválogatása eredményezi általánosan :: :: elismert kitűnő minőségét. :: ::

KAPHATÓ: 256-59-14

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: Környözy Ernő.

Donna Micaela eligazította a holttestet, kezét mellén keresztbe fonta, s lefogta szemét. Közben maga is bevérte magát, s mikor ezt a langyos, ragados nedves-séget érezte ujjain, görcsös zokogásban tört ki.

— Ah! En édes, jó testvérem, — jaj-gatta panaszos fájdalommal, — a te éltedet es a vér vette el mitőlünk. Ugy szeretted, hogy véredet ontottad házunk megmentéséért! Talán azért vett el az Isten, hogy az én szí-vem keménységét büntesse meg ezzel?

Talán azért hagyta itt engem, mert irigyeltem téled azt, kit magam is szeret-tem? Ah testvérem, szeretted testvérem, hát nem bírtál enyhébben büntetni?

Föléje hajolt ujra, s homlokon csókolta a drága halottat.

Akkor eszébe jutott, hogy ime ez a halott minden földi kintől megszabadult már. Nem kell annak részvét, dédelgetés többé. Pár imát rebegett még el a holttest fölött; az volt az egyedüli, mit testvéreért tehetett még, hogy buzgó ima közt kísérje fel lel-két Teremtője elé.

Azzal ment tovább; nem bánta most, bármi történik is vele, csupán atyja sorsa aggasztotta szörnyen.

A mint végigjárta a pompás termeket s a betegszoba ajtaja elé ért, remegő kézzel tapogatózott a zár után, annyi ereje is alig volt már, hogy megforgassa benne a kulcsot.

Atyja halkan kérde, hogy ki jár ottan kívülről. Mikor meghallotta e hangot s látta hogy életben van még, oly különös érzélem szállotta meg hirtelen, hogy egyszeriben el-hagyta minden ereje. Szíve, esze fölmondta a szolgálatot s a meglepetés levette lábáról. A váratlan öröm oly hatással volt rá, hogy mély ájulásba esett.

Csak reggel felé ocsudott fel a kábult-ságból. Az alatt sok mindeféle történt. A szolgák előjöttek rejtekükből s Donna Eli-záért szaladtak. Az hamarosan ott termett a palotában, értesítette a rendőrséget, a men-tőket, kik Giannita hulláját anyjához száll-ították.

Mikor Donna Micaela fölnyitotta sze-mét, kényelmes nyugágyon találta magát, édesatyja szobája mellett. Senki sem volt közelében, de atyja szobájából beszélgetést hallott.

— Elvesztettem fiamat, elvesztettem leányomat, — zokogta donna Eliza, — mind-kettőt egyszerre.

Donna Micaela felakart könyökölni az ágyban, de nem sikerült neki. Teste bágyadt, erőtlen volt még, csak lelke volt ébren.

— Cavaliere, Cavaliere, — folytatta Donna Eliza, — föl tudja ön fogni ezt a nagy veszteséget? Az Aetna felől banditák sompolyognak elő s belopóznak a városba. Elszánt vad csapatokban törnek elő, rommá lövik a vámházakat s azt üvöltik egyre, „Eljen a szocializmus.” De ezt csupán azért teszik, hogy a népet s a carabinieriket el-csalják az utcákról a Porta Aetna elé. Senki sem sejtette a csejt. A banditák azért esze-lték ki, hogy zavarhatatlanul foszthassák ki Miss Tottenham és Micaela házat. Két gyenge asszonyt Cavaliere! Ugyan, mit képzelnek a hadbírság tagjai? Azt hiszik tán, hogy Gaetano a banditák cinkostársa lett? Hát nem olvasták le arcáról, hogy ő nemes ember, az Alagonak sarja és igazi művész. Miként volt szívük elítélni egy ilyen embert!

(Folyt. köv.)

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, díszmun-kák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerek legalkalmasabban besze-rezhetők

HEUMANN MÓR

::: könyv-, papír- és írószerekkereskedésben ::: Szabadkán, főtér, Szentháromsággal szemben.

**Bácsalmási szőlőtelepemen
1901. évben termett
— kitűnő zamatu —**

**fehér asztali és rajnai rizling,
valamint ugyanaz évi
seprópálinka
eladó.**

Szabadka, február hó.

294-4-4

Martinovics Béla.

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant eladni vagy bérbeadni, venni vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá magán egyénekről vagy cégekről és vállalatokról

hiteltudósítást
(Információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-reklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

**az Általános Forgalmi és
Hiteltudósító intézet**

törvényszéki bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: **Malusev Sándor.**) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás mellett eszközöltetik. 92-154

„Gépész“

című műszaki lap az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik a gépészek társadalmi helyzetével és ingyenes közvetítésével, melynek előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 korona 10 fillér. A gépész és kazánfűtői vizsgára előkészítő kézikönyv 2 korona 85 fillér. Kazánfűtői és összes gépészeti vizsgákra előkészítő kézikönyv 130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér. Villamossági káté villanycsengők és telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér. Aratógépek szerkezete és kezelése 1 korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti zsebnaptár, mely a gépészeti tudnivalók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

Lapunk kiadóhivatalában kapható
keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a szociáldemokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy János. Kitűnően mutatja be azokat a képeket, melyeket a vezér urak rajzoltak egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50 fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról.

Irta: Benyács István. Ara 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A. Kérdésekben és feleletekben adja a szocializmus elemi ismereteit és részletes utasítást egyletalakításhoz. Ara 10 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István. Kérdés- és feleletformában letárgyalja az összes szociáldemokrata hazugságokat, vezéreiknek saját szavait idézve. Ara 20 fillér.

Korunk sebe és a nyomor vámszedői. Irta Huszár Károly. A szociáldemokrata program rövid, esattanós cáfolata és a szociáldemokrata vezérek leleplezése. Ara 30 fill.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A Talmud népies ismertetése eredeti idézetekkel. Ara 30 fillér.

Most

jelent meg!

és lapunk kiadóhivatalában

kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

Ara a két kötetnek bérmentes küldéssel
1 korona.

Kaphatók továbbá:

**Heumann Mór, Krécsy A. Nándor,
Wilhelm Samu, Vig Zsigmond, Filoy
Jenő és Szigeti Jenő urak könyv-
kereskedésében.**

HIRDETÉSEKET

árszabályzat szerint
felvesz a kiadóhivatal

SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

és

FILOY JENŐ

papirkereskedő

Damjanich-utca 106. sz.

Tisztviselők figyelmébe!

**Az országos magyar I. általános tisztviselőegylet kolozsvári
képviselősege (Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. sz.)**

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

förlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

42-64

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: **Hiersch Ágoston.**

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körmöczy Ernő zamato. szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteraturánkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyve közt, legyen az ifju vagy felnőt.

Ara fűzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

**a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetnél Szabadkán.**